

Representació de Flora Catalana al territori

Els grups locals i els punts locals

TEXT I IMATGES: Junta directiva de Flora Catalana, PL Ribera d'Ebre, PL Camp de Tarragona, PL Terres de Ponent

El voluntariat és la clau de volta de la nostra associació: és qui aporta els seus granets de sorra per tal que el coneixement sobre el món de les plantes arribi a tothom. L'organització a nivell de territori recau en dues modalitats d'agrupacions: els grups locals i els punts locals. Alguns dels grups locals s'han anat presentant al llarg dels darrers números d'aquesta revista, amb la publicació d'un article redactat per cadascun d'ells. Us presentem a continuació els tres nous punts locals que han sorgit entre el 2023 i 2025: Camp de Tarragona, Terres de Ponent i Ribera d'Ebre.

Sortida "L'ametller, més enllà de la producció". Presentació del nou Punt Local de Ribera d'Ebre el maig de 2024.

Responsabilitat i precaució amb les plantes

L'objectiu principal de la nostra associació és, com bé sabeu, el de fer arribar el coneixement sobre la nostra flora al conjunt de la societat catalana. Amb aquesta intenció, una bona colla de voluntaris i voluntàries s'organitzen per a fer diferents tasques. Quan es tracta de projectes concrets, com poden ser el manteniment de la pàgina web i del catàleg de flora o les claus dicotòmiques, l'organització es basa en grups de treball que, dirigits per la junta, porten a terme aquestes tasques. L'organització territorial, en canvi, s'assenta en el que anomenem grups locals i punts locals. L'origen de l'associació, justament el trobem en la voluntat d'alguns membres d'aquests grups locals, que van voler anar més enllà i assegurar la continuïtat del projecte. Més endavant han sorgit els punts locals. Ambdós sorgeixen espontàniament quan gent del territori vol col·laborar en el projecte, i es diferencien pel seu grau d'autonomia.

Així, un grup local és un col·lectiu de persones associades a Flora Catalana, que representa l'associació en l'àmbit territorial que té assignat. Els grups locals tenen coordinació pròpia, amb autonomia per a realitzar activitats d'acord amb el que estableixen els estatuts i el reglament de règim intern de l'associació, vetllant per a contribuir a l'estratègia de l'associació.

En canvi, els punts locals no disposen de coordinació pròpia ni d'autonomia, tot i que es nomenen una o diverses persones de referència per a establir les tasques d'enllaç amb el grup de treball de Comunicació i Territori i amb la Junta. Els punts locals esdevenen l'estat previ als grups locals, de manera que aquells punts locals que es van consolidant i arrelant es poden constituir en grups locals si compleixen els requeriments necessaris.

Actualment són actius nou grups locals i nou punts locals:

Grups locals	Punts locals
Grup local de l'Altiplà de la Segarra	Punt local de l'Alt Urgell
Grup local del Baix Ter	Punt local del Berguedà
Grup local del Barcelonès i el Baix Llobregat	Punt local del Camp de Tarragona Nou!
Grup local de la Garrotxa	Punt local del Maresme
Grup local del Moianès	Punt local del Ripollès
Grup local del Penedès	Punt local de Terres de Ponent Nou!
Grup local del Pla de l'Estany	Punt local de la Vall d'Aran
Grup local de la Vall del Ges	Punt local del Solsonès
Grup local del Vallès Occidental	Punt local de la Ribera d'Ebre Nou!

Durant aquest 2024, hem rebut amb il·lusió la voluntat de grups de persones de crear nous punts locals a zones del territori que fins ara no tenien representació de l'associació. En concret, s'han creat els següents punts locals: Camp de Tarragona, Terres de Ponent i Ribera d'Ebre. Us presentem a continuació els textos que ens han fet arribar, on cadascun ens explica la seva gestació, la seva motivació i els seus objectius.

Punt local del Camp de Tarragona

Durant un dels cursos a Flor@ula - l'aula virtual de la nostra associació-, un alumne es va adonar que no hi havia cap grup local de Flora Catalana al sud de Catalunya, i es va mostrar disposat a formar-ne part si se'n creava un. Des de l'entitat van acollir la seva proposta i van començar a fer córrer la veu durant una interessantíssima jornada sobre plantes tòxiques. El 27 de juny del 2023 vam fer la reunió per a posar les bases del punt local del Camp de

Responsabilitat i precaució amb les plantes

Sortida "El passeig de les orquídiess-Ecosistemes sensibles" guiada per Joan Cartanyà, del Punt Local. Montblanc (Conca de Barberà), abril de 2025.

Tarragona, que comprèn les comarques de l'Alt Camp, el Baix Camp, la Conca de Barberà, el Priorat i el Tarragonès.

Poc a poc, gairebé un a un, va quedar confegit el grup inicial que va començar les primeres trobades i activitats a la Biblioteca Pere Anguera de Reus, que ens va acollir amb moltes ganes des del primer dia.

Els nostres objectius són:

- Crear una base de dades bibliogràfica sobre la flora de les nostres comarques i altres aspectes relacionats;
- Realitzar sortides de camp per a la identificació i coneixement de les plantes del nostre entorn;
- Desenvolupar activitats obertes a tothom per difondre el coneixement de les plantes, els seus hàbitats i els seus usos tradicionals;
- Implementar sinergies i col·laboracions amb entitats i organismes del territori, amb qui compartim interessos.

El 8 de febrer de 2024 vam presentar el nou punt

local a la Biblioteca Pere Anguera. Després de les presentacions i en el mateix acte, vam visitar l'exposició "Fulles. Un món extraordinari", que s'inaugurava llavors mateix amb la xerrada "Diversitat, forma i funció de les fulles de les plantes" a càrrec de Francesc Caralt, president de Flora Catalana.

L'exposició va restar oberta al públic fins el 4 de març i es va cloure amb el recital de poesia "Perquè has vingut, han florit els lilàs. Poemes i plantes" organitzada pels membres del punt local. Aquesta activitat s'emmarcava dins del cicle "Març, marçot versos per a tot", de les Biblioteques Municipals de Reus.

Posteriorment, el 28 d'abril, vam organitzar una sortida al Pla de la Guàrdia (Prades) per gaudir de la floració de primavera, especialment dels matollars xeroacàntics d'eriçó (*Erinacea anthyllis*) i la roureda de la vessant nord. I les activitats han continuat aquests primers mesos del 2025.

Visita a l'exposició "Fulles. Un món extraordinari" i xerrada "Diversitat, forma i funció de les fulles de les plantes" a càrrec de Francesc Caralt. Biblioteca Xavier Amorós, Reus, febrer de 2024.

Responsabilitat i precaució amb les plantes

Punt local de Terres de Ponent

En acabar una classe d'angiospermes en línia a Flor@ula, algunes persones assistents vàrem preguntar perquè Flora Catalana no organitzava sortides de reconeixement de plantes a Ponent. La resposta: no hi havia cap grup en actiu a les nostres contrades. La següent pregunta va ser si hi havia la possibilitat de revifar-lo i així és com va començar a caminar el nou punt local de Terres de Ponent.

En principi es va plantejar un punt format per dues o tres comarques, però el president ens va suggerir d'ampliar-lo, atès que, de moment, a Ponent hi

ha pocs associats a Flora Catalana. Es va animar socis i sòcies d'altres demarcacions a formar part del grup motor, de forma que hi hagués representació de cada una de les cinc comarques que finalment formen el punt local: el Segrià, Pla d'Urgell, L'Urgell, La Noguera i les Garrigues. Després d'algunes reunions en línia i presencials, el dia 5 de maig vàrem fer la inauguració. Tot primer, es va fer la presentació de Flora Catalana a càrrec del nostre president i, seguidament, una sortida de reconeixement a Mas de Melons (comarca de Les Garrigues), guiada per dos botànics del grup Terres de Ponent.

Dues imatges de l'itinerari botànic per l'entorn de Mas de Melons organitzat pel Punt local de Terres de Ponent, maig de 2024.

Responsabilitat i precaució amb les plantes

Punt local de la Ribera d'Ebre

Tot i la riquesa i la varietat de la flora de la Ribera d'Ebre, que dóna lloc a de la diversitat de paisatges que conformen la comarca, fins ara no existia cap grup que aglutinés el coneixement i l'interès pel

Sortida "El càdec, l'arbust d'on s'extreu l'oli de ginebre" del Punt local de la Ribera d'Ebre en el marc de la VII Festa de l'oli de ginebre de Riba-roja d'Ebre, novembre de 2024.

món de les plantes d'aquesta zona. La combinació de terrenys de secà i la rica tradició oral sobre les seves utilitats medicinals, ha generat un interès creixent per la flora autòctona. Així, la creació del punt local de Flora Catalana de la Ribera d'Ebre representa una oportunitat única per a canalitzar aquest saber popular i unir les persones fascinades per la botànica de la comarca.

Impulsat per l'associació Amics de Riba-roja, aquest punt local no només pretén preservar i difondre el patrimoni natural, sinó també fomentar la descoberta i l'estudi de la flora local a través de sortides i activitats formatives. Aquesta col·laboració entre Amics de Riba-roja i Flora Catalana és un testimoni de l'aposta per la conservació del nostre entorn, alhora que promou la cooperació i l'educació ambiental dins la comunitat. Així, es crea un espai de trobada per als amants de la natura, on el coneixement i la passió per la flora de la Ribera d'Ebre poden créixer i prosperar.

Desitgem que les llavors que s'han plantat en aquests punts del territori germinin amb força i es consolidin i esdevinguin ben aviat grups locals, contribuint així a la difusió del fascinant món de les plantes.

Sortida "Redescobreix la vinya: natura, cultura i tradició" del Punt local de la Ribera d'Ebre a Vinebre, setembre de 2024.

Responsabilitat i precaució amb les plantes